

Tilsynserklæring for skoleåret 2021/2022 for Steiner Skolen i Vejle:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 631024	Skolens navn: Steiner Skolen i Vejle
----------------------	---

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Jens Vibe Michelsen

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
31-08-2021	4. klasse	Billedkunst	Praktiske/musiske fag	Jens Vibe Michelsen
31-08-2021	3. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Jens Vibe Michelsen
31-08-2021	2. klasse	Billedkunst	Praktiske/musiske fag	Jens Vibe Michelsen
31-08-2021	Møde med leder	Alle	Humanistiske fag	Jens Vibe Michelsen
13-10-2021	8. klasse	Matematik	Naturfag	Jens Vibe Michelsen
13-10-2021	7. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Jens Vibe Michelsen
13-10-2021	9. klasse	Idræt	Praktiske/musiske fag	Jens Vibe Michelsen
24-11-2021	0. klasse	Billedkunst	Praktiske/musiske fag	Jens Vibe Michelsen
24-11-2021	6. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Jens Vibe Michelsen
17-03-2022	2. klasse	Engelsk	Humanistiske fag	Jens Vibe Michelsen
17-03-2022	3. klasse	Engelsk	Humanistiske fag	Jens Vibe Michelsen
17-03-2022	7. klasse	Engelsk	Humanistiske fag	Jens Vibe Michelsen
17-03-2022	Alle	Møde med leder	Naturfag	Jens Vibe Michelsen

19-04-2022	Dansk	2. klasse	Humanistiske fag	Jens Vibe Michelsen	
19-04-2022		3. klasse	Matematik	Naturfag	Jens Vibe Michelsen
27-04-2022	Årsmøde	Alle fag	Humanistiske fag	Jens Vibe Michelsen	

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Jeg har i 2021-22 fastholdt fokus på lærernes planlægning og navnlig opfølgning af undervisningen. I marts '22 deltog jeg i et lærermøde under et punkt om lærernes løbende evaluering. Elementer heri er fx overvejelser om elevforudsætninger, elevinddragelse, differentiering af undervisning og målsætninger. Det er mit indtryk, at dette fokus falder naturligt ind på en skole, der arbejder musisk, og hvor elevernes individuelle udtryk opmuntres. Jeg vil også i det kommende skoleår have fokus på didaktikken og høre, om og hvordan lærerne sikrer sig et overblik over elevernes faglige og personlige udvikling, så elever, der har brug for en særlig pædagogisk indsats, får den rettidigt.

Skolen har i dette skoleår været ramt af interne udfordringer, der blandt andet har ført til, eller vil føre til, udskiftning i lærergruppen og ledelsen. Jeg har haft samtaler om dette, både med forhenværende og nuværende leder, samt lærere. Min interesse er alene at registrere, om sådanne problemer påvirker undervisning og elevtrivsel negativt. Det har jeg ikke belæg for at mene, at det har. Jeg har derimod, især siden nytår, registreret en fokuseret og målrettet proces, der er sat i gang af den nuværende ledelse. At dømme efter udsagn fra lærere er der grund til at se den ny udvikling i møde med optimisme.

I tilsynserklæringen 2020-21 omtalte jeg brugen af it i undervisningen. Jeg pegede på, at der er behov for at aktiv holdning og tilgang til nye medier i undervisningen, hvis skolen skal leve op til de krav, der almindeligvis gælder folkeskolen. Jeg skal her bemærke, at en mere aktiv indsats som al anden undervisning skal tilpasses børnenes forudsætninger i forhold til deres udvikling. Det skal ske med en prioritering, der afspejler, at de sociale medier er en realitet, som fylder ganske meget i børns liv, og derfor også skal have en plads i skolen. Det drejer sig i mindre grad om, hvornår pc'en evt skal introduceres i skoleforløbet; langt mere centralt er det, at børn og unge møder de dybere problematikker, så som: Hvad er internettet egentlig for en størrelse? Hvad er en algoritme? Hvad kan de sociale medier gøre ved 'dig'? Og hvad kan 'du' gøre ved dem? Det handler om at lære at leve i et digitaliseret samfund, håndtere sociale relationer i disse sammenhænge og fastholde de værdier, vi værner om i et samfund med frihed og folkestyre. Det kaldes også digital dannelse.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

Dansk, 7. klasse

Klassen arbejdede med formel dansk grammatik, herunder øvelser. Desuden fulgte en sekvens med litteratur, en konkret novelle, samt novellen som genre.

Klassen arbejdede først med stedord og forholdsord. Materialet var Grammatikhæfte, Opgaveskyen.dk. samt elevernes egenproducerede periodehæfte. Der blev arbejdet med definition af ordklasserne, og klassen skulle tilegne sig de latinske betegnelser, pronominer og præpositioner. Timens organisering var plenum med lærerens styring i dialog med enkeltelever.

Emnevalget kan ses i sammenhæng med undervisningsplanen på dette trin, hvor eleverne skal beherske elementær grammatik i danskfaget.

Første del arbejdede klassen med kendt stof, indsættelsesøvelser.

Desuden identificerede eleverne præpositioner i forbindelse med oplæsning til en tegning/foto. Herefter indskrev eleverne definition på begrebet, 'præpositioner' i periodehæftet.

Klassen gik herefter over til at arbejde med novellen, 'Vædderen', af Cecil Bødker. I den forbindelse introducerede læreren ordklassen, bindeord, som grammatisk tema for kommende lektion, som de skulle finde i et afsnit af novellen.

Novellen blev i øvrigt genrebestemt som skønlitteratur. Eleverne skulle definere begrebet 'novelle', og forklare begrebet 'fiktion'.

En del elever læste afsnit af novellen op, inden læreren tog over og læste frem til lige før historiens klimaks. Resten skulle klassen forberede hjemme og desuden gå ind på app'en Classroom og forholde sig til spørgsmål til teksten.

Undervisningsplanen på trinnet omtaler undervisning i litteratur, blandt andet litteraturens genrer og sammenhæng, og sprogets foranderlighed i takt tekstens samtid.

I en dansk fagtime på 6. klassetrin fulgte klasselæreren et rent grammatikalsk forløb, dog under det overordnede

tema, Romerriget, som klassen behandler i et sideløbende forløb (hovedfag). Romerriget er trukket frem i undervisningsplanen som et centralt emne på årgangen. Emnet var tegnsætning, regler og øvelser. I elevernes egne arbejds hæfter skulle de derefter sætte kommaer efter de lærte regler i egne tekster.

Engelsk i 3. klasse.

Klassen arbejdede på engelsk med begrebet, slægt. Emnet samkørtes med faget dansk. I dette fag matcher emnevalget de forventninger, der er udtrykt i undervisningsplanen om at tage udgangspunkt i børnenes hverdag, My Family: Eleverne tilegnede sig (nogle af) de engelske betegnelser, der findes på et stamtræ. Samtalerne førtes på engelsk med støtte i danske betegnelser, der for nogle elever også var 'fremmede'. Undervejs blev læreprocessen understøttet med en stoleleg i rundkreds. I rundkredsen var alle børn forsynet med et kort, hvorpå der stod et slægtsord, fx Mother, uncle osv. En elev, stående i midten, oplæste sit kort med fx ordet, 'brother'. To af de siddende sad hver med et kort med dette ord. De skulle nu bytte plads. Kammeraten i midten skulle så forsøge at kapre den enes stol, så denne måtte tage ståpladsen midt i kredsen

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

Matematik, 8. klasse

I den foregående lektion tog klassen hul på emnet, Funktioner. Udgangspunktet var en læst en tekst med titlen, Matematiske sammenhænge. Teksten skulle bidrage til at give eleverne forudsætninger for at indfange begrebet 'funktion' som et matematisk udtryk for at sammenholde to variable. Matematisk kan det fx udtrykkes med en tekst, en tabel eller en graf. I denne time drejede det sig om forholdet mellem den afstand x , som en knallert kan tilbagelægge med y liter brændstof på tanken. Tekst og tabel var kendt stof fra tidligere lektioner.

Dagens 'funktionsudtryksmåde' var: Grafen.

Læreren introducerede grafen - illustreret på white board - og gennemgik i dialog med klassen forholdet mellem x og y (strækning og benzinforbrug). Ikke alle elever tog ordet, men af dem, der gjorde, var der enkelte, der åbent markerede, hvis de havde behov for at få gentaget pointen.

Eleverne fik forelagt forskellige problemstillinger, hvis svar de skulle aflæse på grafen. Senere i egne arbejds hæfter.

Undervejs mødte eleverne begreber fra tidligere lektioner om stigningstal, ligefrem proportionalitet mm.

Læreren opsummerede nu fire måder, hvorpå man matematisk kunne udtrykke det samme, og hvoraf klassen nu var præsenteret for tre: Teksten (forklaring), tabellen og grafen (aflæsning) - den 'nye': Næste delemne var: ligningen (funktionsforskrift).

På længere sigt skulle eleverne anvende digitale værktøjer til tegning af grafer og siden bruge deres viden om funktioner til at beskrive og løse problemer i hverdagen.

Til slut delte læreren en blank seddel ud til hver elev. På denne skulle de skrive, hvad de havde lært i denne lektion; og eventuelt stille læreren spørgsmål. Sedlerne blev samlet ind. Med andre ord bad læreren om elevernes feedback. Et konkret redskab til lærerens evaluering og opfølgning.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Ildræt, 9. klasse

Timen var en forberedelse til den kommende motionsdag. Undertemaerne var: opvarmning, hvorfor og hvordan. Lette øvelser afbrudt af løb i salen. Læreren opfordrede eleverne til at mærke egne fysiske reaktioner på anstrengelserne. Styrkeøvelser med squad (knæbøjninger med ret ryg), forskellige variationer af Planken, og endelig udholdenhed i form af løb i moderat tempo 20 gange salens længde.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

Dansk i 2, klasse. Ordklasser.

Klassen arbejdede med navneord, udsagnsord og tillægsord, hvilket er tidligt på denne årgang, også sammenlignet med skolens undervisningsplan. Læreren havde dog nærmet sig grammatikken allerede i denne fase via fortællinger og musiske tilgange. Et eksempel på, at man godt kan fravige undervisningsplanen, når forudsætningerne tilsiger det. Også i denne time bliver eleverne fortrolige med begreberne via sangleg med illustrerende fakter til teksten. I grupper får eleverne oplæst en kort tekst (en linje) med ord fra hver af de tre ordklasser. Timens enkle pointe bidrog til at fastholde elevernes fokus.

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

Matematik, 8. klasse. Lektionen er beskrevet i forrige afsnit om undervisning på det naturfaglige område. Fagligt matchede undervisningen elementer fra skolens læreplan om at anvende forskellige metoder i matematikken til problemløsning. Emnet tog desuden udgangspunkt i problemfelter fra mange elevers hverdag.

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

Engelsk, 7. klasse
Klassen markerede den irske St. Patricks Day. Læreren brugte illustrativt materiale, fx færdige plancher med tekster på engelsk om baggrunden for højtideligholdelse af dagen: 'Who is St. Patrick?' osv. Samtale i klassen. Læreprocesserne understøttedes af leg og spil. Eleverne demonstrerede samtale færdigheder der svarer til skolens undervisningsplan for trinnet: enkelt sprog inden for kendte emner, korte mundtlige faglige fremstillinger. Emnet grænser op til kravet i undervisningsplanen om at omfatte fortællinger, der viser noget om engelsk (omend her: irsk) kultur og livsform.

10. Fører skolen til prøve i historie?

Ja

10.3 Uddybning

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

Med afsæt i observation af undervisning, samtaler med lærere og samtaler med skolens leder om forhold der er væsentlige for at jeg kan danne mig et dækkende indtryk, er det min samlede vurdering, at skolens undervisning står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

Skolens undervisning er alment dannende qua en alsidig tilgang, hvor en fabulerende og musisk dimension er forankret i al læring. Efter sit formål skal dette fremme elevernes alsidige udvikling, socialt og personligt, styrke deres faglige udbytte og muligheder for at medvirke i et samfund som demokratiske borgere - og derfor også i et samfund med frihed og folkestyre.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

Svaret er givet ovenfor.

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

Det gør skolen ved at efterleve egne mål om en skolekultur, der bygger på blandt andet tillid og hjælpsomhed, og samtidig have klare, nedskrevne ordensregler. Skolen ønsker at give børnene individuelle udviklingsmuligheder - med samtidigt fokus på deres egen rolle i fællesskaberne.

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Nej

15.1 Uddybning

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

Jeg er oplyst om, at skolens elevråd har drøftet lighed mellem køn, blandt andet i forlængelse af drøftelser om nyvalg. Lærerne har drøftet samme tema i forbindelse med nyansættelser.

Skolen er opmærksom på, at spørgsmålet ikke mindst er pædagogisk centralt, når lærere skal undervise i sex og sundhed - og eventuelt møde og give plads for elever, hvis kønsidentitet er usikker eller non-binær.

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

Skolen har nedfældede retningslinjer, der ikke efterlader tvivl om den enkelte lærers forpligtelse.

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

Skolens nedfældede retningslinjer er behandlet, også i lærergruppen.

Skolens leder er ofte oplyst om de fleste af de underretninger, der fremsendes til de sociale myndigheder, og der eksisterer ikke nogen 'godkendelsesprocedure' eller lignende.

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

22. Tilsynets sammenfatning

Skolens værdigrundlag, det pædagogiske grundsyn og undervisningen understøtter kravet til en skole, der forbereder eleverne til at forme en tilværelse som demokratiske borgere i et samfund med frihed og folkestyre.

Undervisningens ramme er skolens undervisningsplan fra 1.-9. klasse og knytter sig til slutmålene, der gælder for Fælles Mål i folkeskolen. Eleverne går til afgangsprøve efter 9. klasse. Undervisningstilbuddet og elevernes udbytte lever efter min vurdering op til, hvad der forventes af folkeskolen.

I forlængelse af min indledende bemærkninger om evaluering i hverdagen og digital dannelse vil jeg opfordre skolen til at opdatere - og jævnligt følge op på - egen præsentation af skolen på hjemmesiden, bl. a. værdigrundlaget og undervisningsplan 1.-9. klasse, så de beskrevne forhold bliver et aktivt fælles grundlag for skolens medarbejdere i hverdagen.